

ประจำปี 2567

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม

โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง ลำพูน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม

ส่วนที่ ๑ ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเป็นหลักประกันองค์กรระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาย่อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีมาตรการป้องกันการทุจริต การเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยมีการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องโหว่เกิดการทุจริต และ เป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะเป็นกลไกของฝ่ายบริหารและในฐานะฝ่ายเลขานุการ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้กำหนดการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือในการยกระดับคาคะแนนดัชนี การรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นรูปธรรม โดย งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้พัฒนาเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) และประยุกต์ใช้ ISO ๓๗๐๐๑ (Antibribery Management Systems : ABMS) ระบบการจัดการการต่อต้านการทุจริตและรับสินบนในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อขับเคลื่อนให้ หน่วยงานภาครัฐมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อ ป้องกันและลดโอกาสการทุจริตได้อย่างแท้จริง เพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นให้กับประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ ซึ่งจะส่งผลให้คาคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตระหนักถึงมาตรการ ป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กร การให้ความสำคัญของคณะ ผู้บริหารที่กำหนดนโยบายด้านความเสี่ยงการทุจริต ที่ไม่ยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และแสดงเจตนาสนับสนุนการสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ และให้พนักงานทุกคนถือเป็น แนวทางปฏิบัติถ่ายทอดสู่การบริหารงานของสำนักงานโดยเคร่งครัด (พระราชบัญญัติสภานโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. สร้างมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงานเชิงรุก หยุด/ยับยั้งช่องทางการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
๓. เพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

๑.๓ ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ใน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการอนุมัติ อนุญาต หมายถึง การประเมินโอกาสและความรุนแรง ที่เกิดขึ้นกับบุคคล/องค์กร หรืองานราชการ อันเกิดจากการให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ หมายถึง การประเมินโอกาสและความรุนแรง ที่เกิดขึ้นกับบุคคล/องค์กรหรืองานราชการ อันเกิดจากการใช้อำนาจที่ได้มาจากตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

๓. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การประเมินโอกาสและความรุนแรง ที่เกิดขึ้นกับบุคคล/องค์กร หรือ งานราชการ อันเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน ของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน

๔. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การประเมินโอกาสและความรุนแรง ที่เกิดขึ้นกับบุคคล/องค์กร หรืองานราชการ อันเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนของการบริหารงานบุคคลขององค์กร

นิยาม ศัพท์เฉพาะ

คำศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
<p>ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)</p>	<p>ความเสี่ยง: เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้น</p> <p>ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด: การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการ ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานใน อนาคต</p>
<p>สินบน (Bribery)</p>	<p>สินบน Bribery ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การ สลัญญา การให้การรับ การเรียกรองผลประโยชน์ที่ไม่ สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัว เงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะ เป็น สถานที่ได้ ๆ ก็ตามโดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น การโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการ กระทำ อัน เกี่ยวข้อง กับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น</p>
<p>ของขวัญ</p>	<p>ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของ รัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ : ให้นิยาม “ของขวัญ” หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และ ให้หมายรวมรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคล ทั่วไปในการ ได้รับความลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับการบริการ หรือการรับการฝาก อบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการ เดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะ เดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงิน ให้ล่วงหน้า หรือ การคืนเงินหรือ สิ่งของให้ในภายหลัง</p>

<p>การรับทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์ อื่นใด ตามธรรมจรรยา</p>	<p>มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ เรื่องหลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ใดจากญาติ หรือบุคคลที่ ให้กันโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตาม ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กัน ตามมารยาทที่ ปฏิบัติกัน</p>
<p>ประเด็นความเสี่ยงทุจริต</p>	<p>เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความ เสี่ยงการทุจริต ในอนาคต</p>
<p>โอกาส (Likelihood)</p>	<p>โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต</p>
<p>ผลกระทบ (Impact)</p>	<p>ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็น ตัว เงิน</p>
<p>ระดับความรุนแรงของความ เสี่ยง การทุจริต (Risk Score)</p>	<p>คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสียหายการ ทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)</p>
<p>ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Owner)</p>	<p>ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ</p>

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม ได้กำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยอ้างอิงจากคู่มือการบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม ที่กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ดังนี้ เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงใน ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือความถี่ของโอกาสเกิดของโรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม กำหนดไว้ ๕ ระดับ คือ

ตารางที่ ๑ กรอบเกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

๕ (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดสูงมาก (>๘๐% หรือปีละ ๖ ครั้งขึ้นไป)
๔ (สูง)	มีโอกาสเกิดสูง หรือเกิดขึ้นบ่อยครั้ง (>๕๐-๘๐% หรือปีละ ๒-๕ ครั้ง)
๓ (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดปานกลาง หรือเกิดขึ้นบางครั้ง (>๒๐-๕๐% หรือปีละครั้ง)
๒ (น้อย)	อาจมีโอกาสเกิดน้อย หรือเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง (๑๐-๒๐% หรือ >๑-๓ ปีต่อครั้ง)
๑ (น้อยมาก)	มีโอกาสเกิดน้อยมาก หรือเกิดขึ้นได้ในกรณียกเว้น (<๑๐% หรือ >๓ ปีต่อครั้ง)

เกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) พิจารณาวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยกำหนดลักษณะเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน ได้แก่ ภาพลักษณ์ของ โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม กำหนดไว้ ๓ ระดับ คือ

ตารางที่ ๒ กรอบเกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบด้านภาพลักษณ์	
๕ (สูงมาก)	มีข้อร้องเรียนการทุจริต และปรากฏว่าทุจริตจริง แสดงถึงการเป็นองค์กรที่ไม่มีธรรมาภิบาล เช่น การกำหนดนโยบายที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน การออกนโยบายโดยเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง
๔ (สูง)	มีข้อร้องเรียนการทุจริตจากภายนอกองค์กรจนเป็นข่าวเกิดการเสียหายต่อภาพลักษณ์ขององค์กร
๓ (ปานกลาง)	มีข้อร้องเรียนการทุจริตภายในองค์กร

การจัดระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix) ของ โรงเรียนพุกแก้ววิทยาคม

ตารางที่ ๓ กรอบการจัดระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)

Risk Assessment Matrix			ระดับของความเป็นไปได้ที่จะเกิด (Likelihood)				
			น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ระดับของผลกระทบ ความรุนแรง (Impact)			๑	๒	๓	๔	๕
	สูงมาก	๕	๑x๕	๒x๕	๓x๕	๔x๕	๕x๕
	สูง	๔	๑x๔	๒x๔	๓x๔	๔x๔	๕x๔
	ปานกลาง	๓	๑x๓	๒x๓	๓x๓	๔x๓	๕x๓
	น้อย	๒	๑x๒	๒x๒	๓x๒	๔x๒	๕x๒
	น้อยมาก	๑	๑x๑	๒x๑	๓x๑	๔x๑	๕x๑

ตารางที่ ๔ คำอธิบายการบริหารความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ อย่างมาก ต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง		ระดับที่ ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง		ระดับที่ ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ต่ำ		ระดับที่ ยอมรับได้ ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

๒.๒ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานของโรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม ประกอบด้วย ด้านการใช้ อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ดังนี้

ตารางที่ ๕ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาส เกิด	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง
(๑) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ด้านการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
หมายเหตุ : ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติไม่มีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ				
๒.๑	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการ ได้รับใบสุทธิ ใบประกาศ	๑	๕	สูง (๑x๕)
๒.๒	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากบุคคล เพื่อให้การรับรองวุฒิการศึกษา รับรองตัวบุคคล	๑	๕	สูง (๑x๕)
(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง				
๓.๑	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการเอื้อ ประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	๑	๕	สูง (๑x๕)
๓.๒	การเรียกรับสินบนจากการบริหารสัญญา และกรรมการตรวจ รับ	๑	๕	สูง (๑x๕)
(๔) การบริหารงานบุคคล				
๔.๑	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับ ให้ได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย หรือเลื่อนตำแหน่ง	๑	๕	สูง (๑x๕)

๒.๓ แนวทางหรือมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม ได้มีแนวทาง และมาตรการควบคุมดูแลในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ซึ่งเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ดังนี้

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
(๑) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ด้านการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
<p>หมายเหตุ : ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจาก สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติไม่มีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘</p>			
(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ			
๒.๑	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียก รับสินบน เพื่อแลกกับการ ได้รับ ใบสุทธิ ใบประกาศ	สูง (๑x๕)	มีการตรวจสอบรายละเอียดและพิจารณาหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบ ระบุไว้ โดยมีเจ้าหน้าที่ดำเนินงานที่ ชัดเจน และมีความซื่อสัตย์
๒.๒	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียก รับสินบนจากบุคคล เพื่อให้การ รับรอง วุฒิการศึกษา รับรองตัว บุคคล	สูง (๑x๕)	มีการตรวจสอบรายละเอียดและพิจารณาหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบ ระบุไว้ โดยมีเจ้าหน้าที่ดำเนินงานที่ ชัดเจน และมีความซื่อสัตย์
(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง			
๓.๑	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการเอื้อ ประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	สูง (๑x๕)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มีการปฏิบัติและดำเนินการตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ➢ จัดทำสัญญาคุณธรรม (Integrity Contract) ใน ขั้นตอนการทำสัญญาจ้าง โดยนำสาระสำคัญตาม ข้อตกลง คุณธรรม (Integrity Pact) มา ประยุกต์ใช้ ➢ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัด จ้างต่อสาธารณชนผ่าน เว็บไซต์หลักของสำนักงาน (อ้างอิง ➢ ผู้บริหารกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน ให้ ปฏิบัติงานด้วยความ ซื่อสัตย์โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงการ

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			<p>สร้างความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติงานโดยมิชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ มีการจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้าง ความ ตระหนักแก่บุคลากรเรื่องกฎ ระเบียบ และ
๓.๒	การเรียกรับสินบนจากการบริหารสัญญา และกรรมการตรวจ รับ	สูง (๑x๕)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มีการปฏิบัติและดำเนินการตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ➢ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัด จ้างต่อสาธารณชนผ่านเว็บไซต์หลักของสำนักงาน ➢ ผู้บริหารกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติงานโดยมิชอบ ➢ มีการจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้าง ความ ตระหนักแก่บุคลากรเรื่องกฎ ระเบียบ และ โทษจากการทุจริต ทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ➢ ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุก ชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ “No Gift Policy” ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ บุคลากร ➢ เผยแพร่ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต และ ประพฤติมิชอบบนเว็บไซต์หลักของสำนักงาน (อ้างอิง
(๔) การบริหารงานบุคคล			
๔.๑	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับ ให้ได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้ายหรือเลื่อนตำแหน่ง	สูง (๑x๕)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มีมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครอย่าง เข้มงวด โดยเป็นไปตามระเบียบ กคศ. ว่าด้วย หลักเกณฑ์การสรรหา คัดเลือก และบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นลูกจ้าง พนักงาน

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานบุคคล พิจารณาก่อนกรอง ในกรณีระดับผู้ช่วย ผู้อำนวยการขึ้นไป หรือให้ผู้บังคับบัญชาเหนือชั้น ขึ้นไปตามลำดับเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการของผู้อำนวยการ โดยดำเนินการตาม ระเบียบ กคศ. ว่าด้วยการประเมินและบริหารผล การปฏิบัติงาน อย่างเคร่งครัด ➤ ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุก ชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ “No Gift Policy” ประจำปี ๒๕๖๗ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่บุคลากร

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานรวมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำสงงานไท) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับ ติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

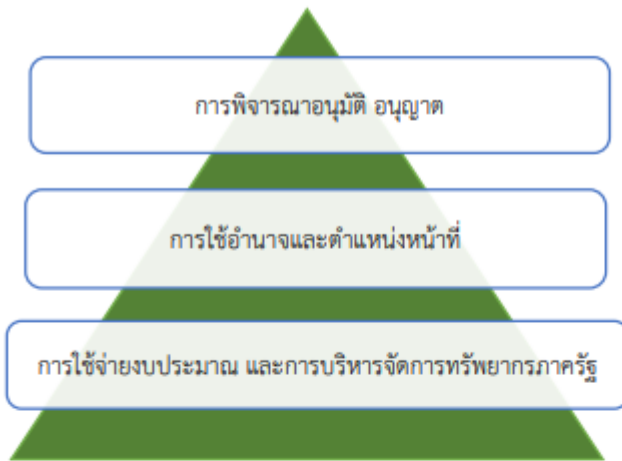
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

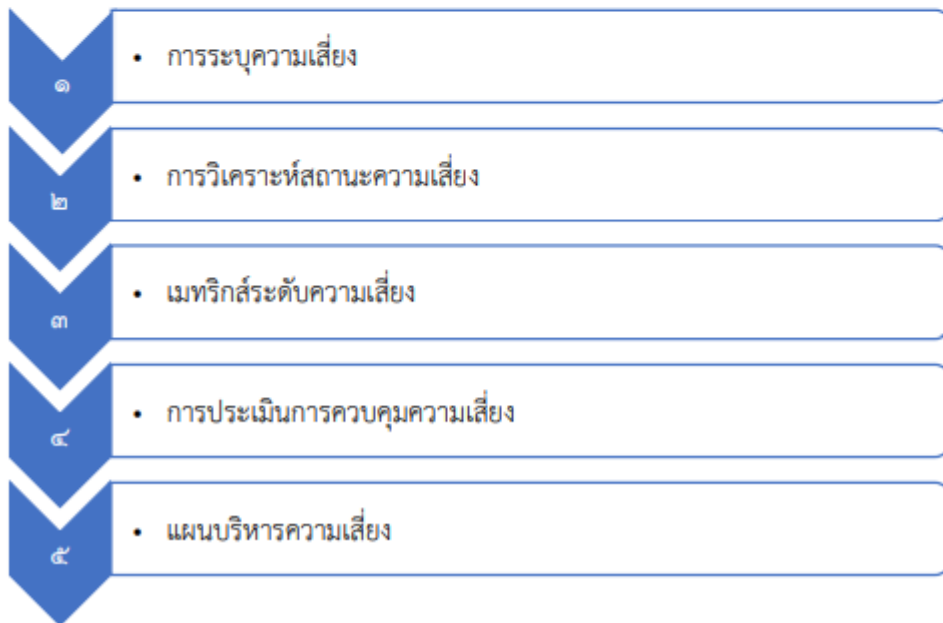
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

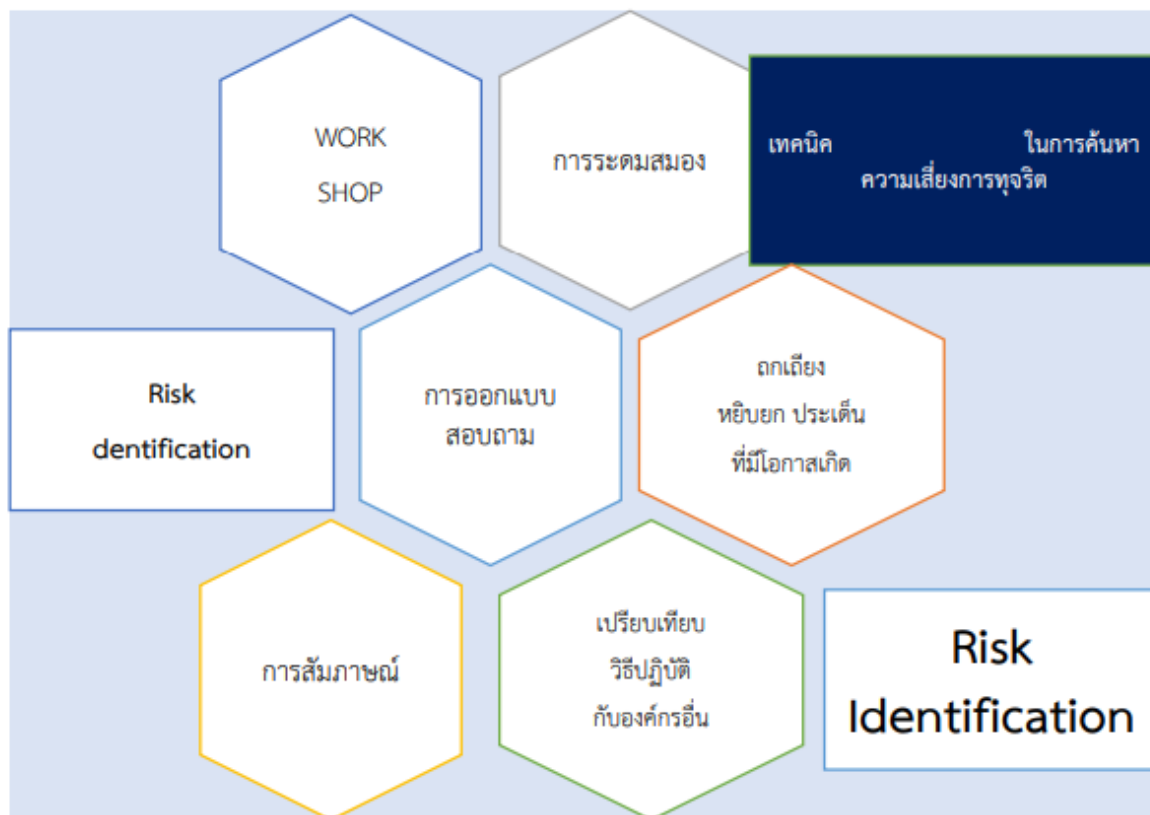

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วย ขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวม ของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็ไม่ได้ โดย ไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียด ดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนาน อยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต ปัญหา/เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิด ล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสียหายระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสียหายระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสียหายระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสียหายระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเสี่ยงเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง